

10. Bölüm

ÇOCUKLARDA POSTOPERATİF KRONİKLEŞEN AĞRI

Melda ÖZTATAR

Serbülent Gökhan BEYAZ

Postoperatif kronikleşen ağrı (PKA), yetişkinlerde cerrahi sonrası görülen bir komplikasyondur. Evrensel bir tanımlaması yapılmamış olup; Macrae (1) tarafından önerilen ve daha sonra Werner (2) tarafından geliştirilen “ameliyattan sonra en az 3 ay devam eden ağrı” tanımı yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu ağrı preoperatif ağrıdan daha farklı bir karakter ve şiddette, operasyon bölgesinde veya yakınında, başka nedenler (kanser, enfeksiyon gibi) ile açıklanamayacak bir ağrı olarak ifade edilmektedir. Yetişkinlerde çeşitli cerrahiler sonrasında %10 ila %80 oranında görüldüğü belirtilmiştir.

Yetişkinlerde PKA gelişimine yönelik mekanizmalar tam olarak açıklanamamasına rağmen, bir dizi risk faktörü tanımlanmıştır. Bunlar arasında preoperatif ağrı, ciddi postoperatif ağrı, çok sayıda ameliyat, genç yaş, kadın cinsiyet, ameliyat alanı, sinir hasarı riski, genetik ve psikolojik faktörler yer almaktadır.

Pediyatrik popülasyonlarda, PKA potansiyeli ve sonuçları konusunda artan bir farkındalık vardır. Pediyatrik popülasyonda PKA'nın spesifik yönetimi konusunda klinisyenleri yönlendirmek için az veri olmasına rağmen, son yıllarda akademik ve klinik ilgiye artış görülmüştür. İnsidansı, potansiyel risk faktörlerini, sonuçlarını ve ağrı yörüngelerini araştıran birkaç çalışma vardır.

KAYNAKLAR

1. Macrae, W. A. (2008). Chronic post-surgical pain: 10 years on. *British Journal of Anaesthesia*, 101(1), 77–86. doi:10.1093/bja/aen099
2. Werner, M. U., & Kongsgaard, U. E. (2014). I. Defining persistent post-surgical pain: is an update required? *British Journal of Anaesthesia*, 113(1), 1–4. doi:10.1093/bja/aeu012
3. Roth-Isigkeit, A., Thyen, U., Raspe, H., Stöven, H., & Schmucker, P. (2007). Reports of pain among German children and adolescents: an epidemiological study. *Acta Paediatrica*, 93(2), 258–263. doi:10.1111/j.1651-2227.2004.tb00717.x
4. Perquin, C. W., Hazebroek-Kampschreur, A. A. J., Hunfeld, J. A. M., Bohnen, A. M., van Suijlekom-Smit, L. W. A., Passchier, J., & van der Wouden, J. C. (2000). Pain in children and adolescents: a common experience. *Pain*, 87(1), 51–58. doi:10.1016/s0304-3959(00)00269-4
5. Chapman, C. R., & Vierck, C. J. (2017). The Transition of Acute Postoperative Pain to Chronic Pain: An Integrative Overview of Research on Mechanisms. *The Journal of Pain*, 18(4), 359.e1–359.e38. doi:10.1016/j.jpain.2016.11.004
6. Blankenburg, M., Boekens, H., Hechler, T., Maier, C., Krumova, E., Scherens, A., ... Zernikow, B. (2010). Reference values for quantitative sensory testing in children and adolescents: Developmental and gender differences of somatosensory perception. *Pain*, 149(1), 76–88. doi:10.1016/j.jpain.2010.01.011
7. Lauridsen, M. H., Kristensen, A. D., Hjortdal, V. E., Jensen, T. S., & Nikolajsen, L. (2013). Chronic pain in children after cardiac surgery via sternotomy. *Cardiology in the Young*, 24(05), 893–899. doi:10.1017/s104795111300139x
8. Nikolajsen, L., & Brix, L. D. (2014). Chronic pain after surgery in children. *Current Opinion in Anaesthesiology*, 27(5), 507–512. doi:10.1097/aco.0000000000000110
9. Rabbitts, J. A., Fisher, E., Rosenbloom, B. N., & Palermo, T. M. (2017). Prevalence and Predictors of Chronic Postsurgical Pain in Children: A Systematic Review and Meta-Analysis. *The Journal of Pain*, 18(6), 605–614. doi:10.1016/j.jpain.2017.03.007
10. Howard, R. F., Wiener, S., & Walker, S. M. (2013). Neuropathic pain in children. *Archives of Disease in Childhood*, 99(1), 84–89. doi:10.1136/archdischild-2013-304208
11. Batoz, H., Semjen, F., Bordes-Demolis, M., Bénard, A., & Nouette-Gaulain, K. (2016). Chronic postsurgical pain in children: prevalence and risk factors. A prospective observational study. *British Journal of Anaesthesia*, 117(4), 489–496. doi:10.1093/bja/aew260
12. Rabbitts, J. A., Zhou, C., Groenewald, C. B., Durkin, L., & Palermo, T.

- M. (2015). Trajectories of postsurgical pain in children. *PAIN*, 156(11), 2383–2389. doi:10.1097/j.pain.0000000000000281
13. Connelly, M., Fulmer, R. D., Prohaska, J., Anson, L., Dryer, L., Thomas, V., ... Schwend, R. (2014). Predictors of Postoperative Pain Trajectories in Adolescent Idiopathic Scoliosis. *Spine*, 39(3), E174–E181. doi:10.1097/brs.0000000000000099
 14. Pagé, G., Campbell, F., Isaac, L., Stinson, J., & Katz, J. (2013). Parental risk factors for the development of pediatric acute and chronic postsurgical pain: a longitudinal study. *Journal of Pain Research*, 727. doi:10.2147/jpr.s51055
 15. Williams, G., Howard, R. F., & Lioffi, C. (2017). Persistent postsurgical pain in children and young people. *PAIN Reports*, 2(5), e616. doi:10.1097/pr9.0000000000000616
 16. Marsiglia, L., D'Angelo, G., Manti, S., Aversa, S., Arrigo, T., Reiter, R., & Gitto, E. (2015). Analgesic, Anxiolytic and Anaesthetic Effects of Melatonin: New Potential Uses in Pediatrics. *International Journal of Molecular Sciences*, 16(1), 1209–1220. doi:10.3390/ijms16011209
 17. Zernikow, B., Wager, J., Brehmer, H., Hirschfeld, G., & Maier, C. (2016). Invasive Treatments for Complex Regional Pain Syndrome in Children and Adolescents. *Survey of Anesthesiology*, 60(1), 38–39. doi:10.1097/01.sa.0000475690.73948.fd
 18. Kohut, S. A., & Stinson, J. (2016). Psychological therapies for the management of chronic and recurrent pain in children and adolescents. *Paediatrics & Child Health*, 21(5), 258–259. doi:10.1093/pch/21.5.258
 19. Ayling Campos, A., Amaria, K., Campbell, F., & McGrath, P. A. (2011). Clinical Impact and Evidence Base for Physiotherapy in Treating Childhood Chronic Pain. *Physiotherapy Canada*, 63(1), 21–33. doi:10.3138/ptc.2009-59p